

70 GODINA POSTOJANJA I RADA GRADSKJE KNJIŽNICE VUKOVAR

Jelena Miškić

Gradska knjižnica Vukovar

knjiznica.vukovar@gkvu.hr

Broj
bibliografske
jedinice

300

Ove godine, u prosincu, Gradska knjižnica Vukovar obilježava sedamdeset godina postojanja i rada, kada će svečanim programom obilježiti ovu značajnu obljetnicu. Iznimna mi je čast, s obzirom na značajnu prigodu tiskanja *Vukovarskoga zbornika*, kao ravnateljica Gradske knjižnice Vukovar, osvrnuti se na njezinu bogatu povijest te s ponosom mogu reći kako je dosegla status ustanove koja prati trendove u knjižničarstvu sa širokim obuhvatom svojih usluga i potvrdom središta informacijskih dostignuća struke.

Grad Vukovar doživio je začetke knjižničarstva već u drugoj polovini 19. stoljkeća, točnije 1859. godine osnutkom Čitateljskog društva *Ressource*, koji je brojio oko 250 tada uglednih članova vukovarske zajednice. Današnja knjižnica utemeljena 1947. godine s jednim djelatnikom i početnim fondom od 1.116 svezaka, a bila je smještena u središtu grada. Dvadeset godina kasnije, 1967. godine, otvara svoj prvi Ogranak u Borovu Naselju, a za uspjehe u radu više puta dobiva nagradu *Pavao Markovac*.

Ratnim razaranjima grada Vukovara 1991. godine Gradska knjižnica Vukovar proživljava apsolutnu devastaciju, nakon čega, završetkom procesa mirne reintegracije Hrvatskoga Podunavlja i vraćanjem našega područja Podunavlja i Istočne Slavonije u okvire državne granice Republike Hrvatske i pod hrvatsku vlast, započinje novo poglavlje svoga djelovanja. Integraciju same knjižnice preuzima Upravni odjel za društvene djelatnosti Poglavarstva grada Vukovara koji u jesen 1997. godine organizira otvaranje manifestacije *Mjeseca hrvatske knjige '97*. na koje organizirano dolaze knjižničari iz cijele Hrvatske, što je bio jedan od prvih brojnijih posjeta ovome području.

15. listopada 1997. godine bilo je upisano 378 članova Gradske knjižnice Vukovar. Brojnim donacijama, ljubavlju prema knjizi i čitanju cijele Hrvatske i inozemstva, značajnim potporama i naporima Ministarstva kulture Republike Hrvatske, Vukovarsko-srijemske Županije i Grada Vukovara kao osnivača, sustavnim ulaganjima 8. svibnja 2001. godine, kao arhitektonski obnovljena i uređena zgrada Gradske knjižnice Vukovar, biva svečano otvorena, koja se tek tada, nakon 1991. godine, uistinu ponovno mogla smatrati knjižnicom.

1999. godine Gradska knjižnica Vukovar otvara svoj drugi ogranak u Sotinu, a 2003. godine u Lovasu. Ogranak Sotin prva je *Eko knjižnica* na ovim prostorima, koja njeguje edukaciju i svijest o važnosti obnovljivih izvora energije najmlađim korisnicima, dok Ogranak Lovas dobrom suradnjom s lokalnom zajednicom stavlja naglasak na tradicionalne vrijednosti zajednice.

Timskim radom, Gradska knjižnica Vukovar u posljednjih godinu dana izdigla se na vrlo visoku razinu poslovanja. Unutarnjom reorganizacijom i ustrojem rada te iznimnom informatizacijom, uvođenjem nove informatičke platforme omogućen je sustavni tijek praćenja radnih procesa i promatranja napretka u bilo kojemu trenutku. Novost je za Ogranak Lovas koji je 2016. godine cjelokupnom informatizacijom priključen središnjici, čime dostiže suvremene standarde knjižničarstva. Novitetima u uslugama, poput trajno usustavljenih devet programskih ciklusa: *Kulturni četvrtak*, *Književna slagalica*, *Ususret trećoj životnoj dobi*, *Likebook* – humanitarni sajam knjiga, *Ljeto u Gradskoj knjižnici Vukovar*, *Novinarsko-književnički susret: Grad – to ste Vi*, *Advent u knjižnici*, *STEM revolucija – Robotika*, *Otok poezije*; iz kojih izdvajam *Kulturni četvrtak* Gradske knjižnice Vukovar, u kojem predstavljamo Vukovarce i Vukovarke te njihove doprinose zajednici, a koji je odabirom tema i gostiju predavača iznjedrio veliki interes kod naših sugrađana.

U novouređenome prostoru Knjižnice, od prošle godine aktivno sudjelujemo u edukaciji studenata, budućih akademskih građana o načinima korištenja knjižničnoga fonda i pretraživanju mrežnih baza podataka. Naše sugrađane treće životne dobi posjećujemo u Domu za starije i nemoćne osobe te za njih organiziramo prigodna predavanja, radionice i izložbe.

Osjećajem dužnosti prema pijetetu Domovinskoga rata i stradanju grada Vukovara, dali smo svoj doprinos izdvajanjem građe koja progovara o toj tematici, a posebnim

označavanjem knjiga i ostaloga materijala, osigurali smo vidljivost u središnjem dijelu knjižnice Odjela za odrasle korisnike s naslovom *Zbirka knjiga o Domovinskom ratu*. Osim Nacionalne i Sveučilišne knjižnice u Zagrebu, Gradska knjižnica Vukovar jedina je narodna knjižnica koja na ovakav način izdvaja, okuplja i čuva građu ove tematike.

Osobito smo ponosni na začetke novih knjižničarskih usluga koje su nastale u prošloj godini, a to je kućica za knjige na Vukovarskoj adi koja slovi za prvu u svijetu kao takva postavljena s besplatnim i neograničenim korištenjem književnoga štiva na plaži, dok je druga kućica za knjige Gradske knjižnice Vukovar postavljena u središtu grada, u prostoru Zelene čitaonice koja je darovana strane od Grada Vukovara.

U ožujku 2017. godine osnovan je Ured za programska događanja Gradske knjižnice Vukovar, koji kao novina u knjižničnome poslovanju suvremenoga doba svojim radom značajno pridonosi ugledu Knjižnice te nadopunjava nova poglavlja knjižničarske struke s područja marketinga, odnosa s javnošću i javnoga nastupa.

Značajan trenutak Gradska knjižnica Vukovar doživjela je u ožujku i travnju ove godine kada smo otvorili novouređeni prostor Američkog kutka uz pomoć Veleposlanstva SAD-a u Republici Hrvatskoj s najsuvremenijim tehnologijama koje prate STEM revoluciju. U travnju je otvoren prvi Odjel za mlade u Vukovarsko-srijemskoj županiji simboličnoga naziva *Spajalica*, koji odabirom literature, tehnologija, predavanja i radionica pridonosi osobnome razvoju mladih ljudi u gradu.

Korak u budućnost zasigurno je otvaranje prve digitalne zbirke Gradske knjižnice Vukovar koja svoj početak bilježi prvim klikom pri otvaranju ovogodišnje manifestacije *Mjesec hrvatske knjige 2017.m* u nedjelju 15. listopada 2017. godinem kada ćemo predstaviti početak rada knjižnice u digitalnome okružju zbirkom *Ex Libris* a koja je u posjedu Gradske knjižnice Vukovar.

Svime navedenim, a posebice timskim radom, Gradska knjižnica Vukovar uspjela je ostvariti profesionalnu suradnju s knjižnicama širom Hrvatske, svim kulturnim i odgojno-obrazovnim institucijama i ustanovama u gradu Vukovaru, a i šire, udrugama i društvima. Brojnim gostovanjima književnikâ, predavačâ i izlagačâ, stali smo uz bok najboljim knjižnicama u Republici Hrvatskoj. U prilog tome govori stalan porast broja članova koji je krajem lipnja 2017. godine iznosio 5.351 aktivnih članova, od čega je u posljednjih šest mjeseci 217 novo upisanih.

Na četiri lokacije, uz postojeći fond od 121.489 jedinica knjižnične građe stalnoga porasta i razvoja tehnologija, uz podršku Ministarstva kulture Republike Hrvatske, Vukovarsko-srijemske Županije, grada Vukovara i svih ljudi dobre volje, poticajnim radnim okruženjem, kvalitetnim odabirom knjižnične građe i zavidno tehnološki opremljena, stalno vodeći računa o potrebama i zahtjevima članova i korisnika, Gradska knjižnica Vukovar postala je perjanicom hrvatskoga knjižničarstva.

Brojni naši djelatnici, osim što svakodnevno pridonose razvoju kvalitetne radne atmosfere, značajno pridonose raznim drugim znanstvenim i kulturnim poljima u kojima su priznati i nagrađivani. Sve navedeno, daje nam dodatni motiv kako bismo, u vremenu koje dolazi, bili još bolji.